

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 68Ek/1038/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122291116
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Ďuricová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6122291116.4

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného Ing. E. J., nar. XX.XX.XXXX, G. XXXX/XXX, XXX XX J. L., práv. zast. JUDr. Martin Dianiška, LL.M. - advokát, so sídlom Stoličkova 4, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 45 016 071, proti povinnému Ing. H. E., nar. XX.XX.XXXX, F. XXXX/XX, XXX XX J., o zaplatenie XXXX,XX Eur s príslušenstvom, vedenej u súdneho exekútora JUDr. Mária Krasňanová so sídlom exekútorského úradu Nám. A. Hlinku 36/9, 017 01 Považská Bystrica, IČO: 31 118 577, pod sp. zn.: 91EX 229/22-40, rozhodujúc o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 68Ek/1038/2022 zo dňa 10. októbra 2022, takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 68Ek/1038/2022 zo dňa 10. októbra 2022 vydané vyšším súdnym úradníkom v celom rozsahu a v r a c i a vec vyššiemu súdnemu úradníkovi na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdu prostredníctvom právneho zástupcu domáhal od povinného vymoženia pohľadávky vo výške 1093,71,- Eur s príslušenstvom na základe exekučného titulu, ktorým je Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 29Ek/1556/2020 zo dňa 03.09.2021, ktorý nadobudol vykonateľnosť dňa 15.02.2022 v spojitosti s Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 29Ek/1556/2020 zo dňa 08.02.2022, ktorý nadobudol vykonateľnosť dňa 15.02.2022, (ďalej len „exekučný titul“). Okresný súd po preskúmaní návrhu na vykonanie exekúcie a príloh k nemu vydal dňa 29.04.2022 poverenie na vykonanie exekúcie, ktorým poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Mária Krasňanová so sídlom exekútorského úradu Nám. A. Hlinku 36/9, 017 01 Považská Bystrica, ktorý vedie exekúciu pod sp. zn. 91EX 229/22.

2. Napadnutým uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 68Ek/1038/2022 zo dňa 10. októbra 2022, vyšší súdny úradník výrokom I. exekúciu podľa § 61k ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku zastavil, oprávnenému uložil povinnosť nahradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie (výrok II) a tretím výrokom oprávnenému nárok na náhradu trov exekučného konania nepriznal. Vecne rozhodnutie odôvodnil tým, že „Súd po preštudovaní spisového materiálu, preskúmaní návrhu povinného na zastavenie exekúcie a vyjadrenia oprávneného mal za preukázané, že povinný po vydaní exekučného titulu vykonal jednostranný právny úkon vedúci k započítaniu pohľadávky, ktorá mu bola exekučným titulom uložená. Povinný v návrhu na zastavenie exekúcie predložil súdu započítanie pohľadávky ozn. ako „Jednostranný zápočet vzájomnej pohľadávky“ zo dňa 26.02.2022, ktorý doručil právnemu zástupcovi oprávneného dňa 26.02.2022, a teda po vzniku exekučného titulu, ktorý nadobudol vykonateľnosť dňa 15.02.2022. Povinný bol exekučnými titulmi zaviazaný zaplatiť povinnému istinu spolu vo výške 1093,71 v súvislosti s náhradou trov exekučného konania sp. zn. 29Ek/1556/2020. V uvedenom exekučnom konaní bol povinný v postavení oprávneného, keď si od povinného (v tomto konaní oprávneného) vymáhal dlh vo výške 82.307,29 Eur. Súd v tomto konaní exekúciu zastavil z dôvodu konkurzu a oprávneného zaviazal na úhradu trov exekúcie vo výške 729,14 Eur a úhradu sťažnostných trov vo výške 364,57 Eur, spolu vo výške 1093,71 do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Tieto oprávnený neuhradil, ale vykonal zápočet pohľadávky uvedený vyššie. Povinný aj napriek tomu

podal návrh na vykonanie exekúcie, kde ako oprávnený predložil súdu exekučné tituly, bez uvedeného dokumentu ozn. ako „Jednostranný zápočet vzájomnej pohľadávky“, ktorý vznikol a bol mu bol doručený po vzniku exekučného titulu, pred začatím exekučného konania. Súd nemal vedomosť o tejto skutočnosti a vydal poverenie na vykonanie exekúcie dňa 29.04.2022. Súd uvádza, že v zmysle ustanovenia § 580 Občianskeho zákonníka započítanie je spôsobom zániku navzájom sa kryjúcich pohľadávok veriteľa a dlžníka. Zánik nastáva okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie a boli splnené všetky podmienky na to potrebné. Podmienkou započítania je, že ide o dva peňažné záväzky medzi tými istými subjektmi, keď veriteľ a dlžník majú vo vzťahu k sebe vzájomne splatné pohľadávky. Plnenie musí byť rovnakého druhu a pohľadávky musia byť spôsobilé na započítanie. K započítaniu nedochádza automaticky k dátumu kedy sa pohľadávky stretli. Vyžaduje sa na to písomný právny úkon niektorého z účastníkov záväzkového právneho vzťahu, adresovaný druhému účastníkovi, z ktorého je zrejmé, ktorá pohľadávka a v akom rozsahu sa uplatňuje na započítanie proti pohľadávke veriteľa, čo v danom prípade povinný v tomto exekučnom konaní preukázal. Na započítanie, ako jednostranný právny úkon sa nevyžaduje súhlas druhého účastníka, pretože ho možno vykonať aj proti jeho vôli. Započítací prejav možno uplatniť potom, keď sa pohľadávky stretli, a to od okamihu splatnosti pohľadávky, ktorá sa stala splatnou ako posledná. Z dôvodu, že povinný mal proti oprávnenému pohľadávku priznanú mu exekučným titulom spôsobilú na započítanie, pohľadávka oprávneného voči povinnému zanikla započítaním pohľadávky povinným voči pohľadávke oprávneného, keď započítaniu v tomto prípade nebráni žiadne zákonné ustanovenie, ani nevyplýva z iného právneho predpisu. Na základe uvedeného má súd za preukázané, že oprávnený podal návrh na vykonanie exekúcie nedôvodne, nakoľko pohľadávka vymáhaná voči povinnému v exekučnom konaní zanikla započítaním pohľadávky povinného. Súd vychádzajúc pri rozhodovaní z dôkazných prostriedkov, ktoré sú uvedené v tomto odôvodnení dospel k právnenému záveru, že exekúcia sa začala nedôvodne, následkom čoho je v tomto exekučnom konaní prítomný dôvod na zastavenie exekúcie.“

3. Proti predmetnému uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podal oprávnený v zákonom stanovenej lehote sťažnosť. V predmetnej sťažnosti okrem iného uviedol, že súd sa „vôbec nezaoberal námietkou oprávneného o nespôsobilosti príslušenstva nevymáhateľnej / nezapočítateľnej pohľadávky povinného na započítanie voči vymáhanému nároku oprávneného ako aj sa nedostatočne zaoberal námietkou oprávneného o neplatnosti právneho úkonu započítania z dôvodu jeho nedoručenia oprávnenému, keď súd v ods. 15 odôvodnenia napádaného rozhodnutia skonštatoval doručenie započítacieho úkonu povinnému právnenému zástupcovi oprávneného dňa 26.02.2022 avšak nijako sa nezaoberal skutočnosťou, že započítací prejav zo dňa 26.02.2022 musí byť principiálne doručený veriteľovi - oprávnenému, ktorý v tomto prípade advokáta na zastupovanie v takomto hmotnoprávnom vzťahu nesplnomocnil. Riadne odôvodnenie rozhodnutia orgánu verejnej moci, teda aj súdu patrí podľa ustálenej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR do práv zaručených článkom 46 ods. 1 Ústavy SR. „Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.“ (IV.ÚS 115/03 Uznesenie z 3. júla 2003. ZNUÚS 2003 - II. polrok, s. 2683). „Ústavný súd v postoji k odôvodneniu súdneho rozhodnutia ako integrálneho prvku základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a ľudského práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru nevytvoril vlastnú originálnu koncepciu, ale prevzal koncepciu z case-law ESLP. Potvrďuje to výslovný odkaz na rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. januára 1999, § 26 v rozhodnutí Ústavného súdu veci I. ÚS 230/04, aj skôr vyslovené názory v case-law ESLP v rade konaní. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 Dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Podstatnou požiadavkou na súdne rozhodnutie súladné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru je, aby súd riadne odôvodnil argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci.“ (Ústava Slovenskej republiky, Teória a prax, Doc. JUDr. Ján Drgonec, DrSc., 2015, C.H.BECK, s. 863).“ Započítací prejav vôle povinného nebol oprávnenému doručený. Ku kompenzácii podľa § 580 Občianskeho zákonníka je potrebné, aby jeden z účastníkov urobil prejav k započítaniu adresovaný druhému účastníkovi. Forma pre tento právny úkon nie je predpísaná, stačí aj ústny prejav. Ide o jednostranný právny úkon, pre platnosť ktorého sa vyžadujú náležitosti v zmysle § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z jeho obsahu musí byť zrejmé najmä to, ktorá pohľadávka sa uplatňuje na započítanie, v akej výške, proti ktorej pohľadávke veriteľa, prípadne proti ktorým z viacerých pohľadávok. Tento prejav vôle však musí dôjsť do právnej sféry veriteľa, povinný však toto doručenie nepreukázal. Započítací prejav vôle musí byť primárne doručený veriteľovi resp. ním v danom čase splnomocnenej osobe, čo som ja (v hmotnoprávnej rovine) ako právny zástupca

oprávneného v exekučnom konaní nebol. Vzhľadom k tomu prejav vôle povinného nebol zákonným spôsobom doručený do dispozičnej sféry veriteľa, preto takýto prejav vôle povinného nespôsobuje právne účinky. Okrem uvedeného, v zmysle ust. § 581 ods. 1 Občianskeho zákonníka „započítanie nie je prípustné ani proti pohľadávkam, ktoré nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia.“ K rovnakým právnym záverom dospel Okresný súd Banská Bystrica v súvisiacej právnej veci za rovnakej skutkovej situácie - vo veci rovnakých účastníkov konania vedenej pod sp.zn. 35Ek/1076/2022 kedy súd návrh povinného na zastavenie exekúcie uznesením zo dňa 26.10.2022 zamietol a oprávnenému priznal nárok na náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré budú vymáhané na základe dodatku k povereniu na vykonanie exekúcie.

4. V zmysle § 202 ods. 1 druhá veta zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

5. V zmysle § 202 ods. 5 Exekučného poriadku, ak súd zastavuje exekúciu, vo výroku uznesenia uvedie dôvod, pre ktorý sa exekúcia zastavuje; to platí rovnako aj pre upovedomenie o zastavení exekúcie.

6. V zmysle § 200 Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

7. V zmysle § 239 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. V zmysle ods. 2 uvedeného ustanovenia, sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

8. V zmysle § 250 ods. 2 CSP, ak je sťažnosť dôvodná, súd napadnuté uznesenie zruší alebo zmení, v prípade zrušenia uznesenia je súdny úradník viazaný právnym názorom súdu.

9. Po oboznámení sa s obsahom exekučného spisu v nadväznosti na odôvodnenie napadnutého uznesenia sťažnostný súd musí skonštatovať, že napadnuté uznesenie vyššej súdnej úradníčky vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu. Z odôvodnenia rozhodnutia napadnutého uznesenia nie je zjavné ako dospela vyššia súdna úradníčka k záveru o spôsobilosti pohľadávky povinného na započítanie a to obzvlášť za stavu keď predmetná spôsobilosť bola výrazne oprávneným namietaná. Z uznesenia nie je možné žiadnym spôsobom zistiť ako sa vysporiadala s námietkami oprávneného v tomto smere. Len v skratke v tejto časti sťažnostný súd poukazuje na samotný exekučný titul (uznesenie zo dňa 8.2.2022), v ktorom sa okrem iného uvádza, že dôvodom zastavenia uvedenej exekúcie nie je ani tak samotný konkurz ako res iudicata, ďalej v bode 24 uvádza „premietnutím vyššie uvedených záverov na prejednávanú vec, pokiaľ sa oprávnený dožaduje aplikácie § 166h ods. 1 ZoKR v danej veci, musí mať v ruke, resp. priložiť k návrhu na vykonanie exekúcie rozsudok, ktorým mu súd priznal nárok v zmysle § 166h ods. 1 ZoKRv spojení s § 42b ods. 4 za bodkočiarkou Občianskeho zákonníka. Takýto exekučný titul však k návrhu na vykonanie exekúcie pripojený nebol. Pripojený rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 22.01.2010, sp. zn. 10C/22/2009 vo svojom enunciate nemá vyjadrenú vyššie uvedenú náhradu od tretej osoby. Pokiaľ oprávnený má za to, že je ním uvedený rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 22.01.2010, sp. zn. 10C/22/2009, ktorý bol vydaný 8 rokov pred oddĺžením povinného, spĺňa podmienky §166h ods. 1 ZoKR, tak sa mylí. Taktiež sa mylí v tom, ako správne uviedol povinný vo vyjadrení, že pokiaľ zákonodarca v zmysle § 166h ods. 1 ZoKR umožňuje domáhať sa podľa Občianskeho zákonníka uspokojenia pôvodnej pohľadávky, je to potrebné vykladať v zmysle „odporovania právnemu úkonu“. Citované ustanovenie ZoKR neposkytuje oprávnenému právo podať podľa Exekučného poriadku opätovný návrh na vykonanie exekúcie. Z tohto pohľadu je rozhodnutie vecne správne, nakoľko tu neexistuje a nebola preukázaná žiadna skutočnosť (rozhodnutie), ktorá by prelamovala účinky oddĺženia povinného podľa uznesenia Okresného súdu Trenčín sp. zn. 22OdK/121/2018 zo dňa 03.05.2018, ani účinky zastavenia exekúcie podľa uznesenia Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 3Er/233/2015 zo dňa 06.07.2018.“ V konaní z ktorého vzišiel exekučný titul mal byť exekučným titulom - zmenkový platobný rozkaz z ktorého si povinný uplatňoval istinu spolu s príslušenstvom. Uvedený nárok považoval exekučný súd za nevyhnutelný jednak z dôvodu existencie oddĺženia povinného ako aj z dôvodu zastavenia exekúcie pod sp. zn. 3Er/233/2015. Uvedený nárok bol uplatňovaný z totožného titulu (konanie pod sp. zn. 57Zm/15/2010) z ktorého pri jednostrannom započítaní zo dňa 26.02.2022 vyvodil povinný existenciu svojej pohľadávky.

10. Ďalším dôvodom pre zrušenie napadnutého uznesenia bolo, že z rozhodnutia vyššej súdnej úradníčky nie je možné žiadnym spôsobom zistiť ako sa vysporiadala s námietkou oprávneného, že mu predmetný započítací prejav nebol doručený. Taktiež z rozhodnutia nie je zrejmé ako sa vysporiadala so závermi uznesenia exekučného súdu pod sp. zn. 35Ek/1076/2022 na ktoré poukazoval oprávnený nielen v podanej sťažnosti ale už vo vyjadrení k návrhu na zastavenie. V predmetnom rozhodnutí sa totiž za obdobného skutkového stavu konštatuje, že „rovnako nedošlo k započítaniu ani druhým jednostranným započítaním povinného zo dňa 29.11.2021, ktorým chcel započítať pohľadávku, ktorá mala predstavovať príslušenstvo hlavnej pohľadávky, konkrétne 17 284,53 eur, čo predstavovalo úrok vo výške 6 % zo sumy 82 307,26 eur od 11.05.2018 (t. j. od dátumu oddĺženia oprávneného) do 11.11.2021 s pohľadávkou oprávneného priznanou exekučným titulom. Podľa § 166b ods. 1 písm. b) ZKR za nevymáhateľné sa voči dlžníkovi, teda v tomto prípade oprávnenému, v prípade oddĺženia považuje aj príslušenstvo pohľadávky, na ktoré vznikol nárok v rozhodujúci deň a po rozhodujúcom dni, preto povinný týmto postupom započítaval pohľadávku, ktorá bola voči oprávnenému nevymáhateľná, teda nebola spôsobilá na započítanie.“

11. Sťažnostný súd poukazuje na Nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 39/2020 zo dňa 17.06.2020 v ktorom sa okrem iného konštatuje, „Všeobecný súd musí vykladať a používať ustanovenia na vec sa vzťahujúcich zákonných predpisov v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno toto ani iné základné práva obmedziť spôsobom zasahujúcim do ich podstaty a zmyslu. Z tohto hľadiska musí všeobecný súd pri výklade a aplikácii príslušných právnych predpisov prihliadať na spravodlivú rovnovahu pri poskytovaní ochrany uplatňovaným právam a oprávneným záujmom účastníkov konania (obdobne napr. III. ÚS 271/05, III. ÚS 78/07). Princíp spravodlivosti a požiadavka materiálnej ochrany práv sú totiž v rámci koncepcie materiálneho právneho štátu podstatnými a neopomenuteľnými atribútmi právnej ochrany (predovšetkým súdnej). Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsko z 21. 1. 1999). Judikatúra ESLP nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z práva na spravodlivý súdny proces vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 410/06).

12. Z rozhodnutia vyššej súdnej úradníčky nie je zrejmé aké skutočnosti zobrala do úvahy pri rozhodovaní, akými úvahami sa následne spravovala, ktoré skutočnosti boli pre jej rozhodnutie relevantné, ktoré nie, prečo a ako ich v závere vyhodnotila.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a konštantnú judikatúru týkajúcu sa práva na spravodlivé súdne konanie, možno konštatovať, že vyšší súdny úradník nepostupoval správne, keď nedostatočne zistil skutkový stav a následne sa náležite nevysporiadal s vyššie uvedenými skutočnosťami. Rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka bolo preto z dôvodu nepreskúmateľnosti potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Sťažnostný súd mal ambíciu rozhodnúť priamo vo veci, uvedené však nebolo dobre možné nakoľko nebolo zrejmé ktoré argumenty vyššej súdnej úradníčky má sťažnostnej kontrole podrobiť.

14. V ďalšom sa vyššia súdna úradníčka zameria na náležité zistenie skutkového stavu, ktoré sa odrazí aj v odôvodnení rozhodnutia a s takto zisteným skutkovým stavom sa aj vysporiada.

15. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, sudca rozhodol tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).